

Medlemsblad for foreningen Retten til Liv

LIV

18. ÅRGANG ■ NR. 2 ■ MAJ 2015

Et samfund uden fri abort

Unge klædt på til abortkamp 5

Udfordringer og visioner uden abort 6

En grundbog om abortsagen 19

Dårlige argumenter - fra vores side 12

Politikerne udfordres 13

Retten til Liv vil:

forsvare det ufødte menneskes enestående værdi og ukrænkelige ret til livet.

kæmpe imod dansk lovgivning, der tillader drab på ufødte.

arbejde for bedre støtte til den uplanlagt gravide, der står i en sårbar situation.

hjælpe kvinder, som lider efter en abort.

undervise: Der er brug for viden om fosterets udvikling, det kristne menneske-

syn og etiske problemstillinger i forbindelse med abort. Vi tilbyder derfor undervisning og foredrag og producerer relevante materialer.

skabe debat: Abortsagen må ikke blive glemt. Alle opfordres til at tage aktivt del. Vi sætter den fri abort til debat. Vi arrangerer høringer og konferencer og deltager aktivt og målrettet i debatten i dagspressen og på internettet.

demonstrere: Når ord ikke rækker længere, må man gå på gaden. Vi ønsker med symbolske handlinger og billeder at vække vort folk til at se abortens barske virkelighed i øjnene og tage ansvar for det ufødte barn.

rådgive: Ingen skal stå alene i valget mellem barn eller abort. Derfor driver foreningen Abortlinien, hvor der hver aften er mulighed for anonym telefonrådgivning samt tilbud om at knytte kontakt til netværk for den sårbare gravide/mor.

Retten til liv

Sekretariatet
Cedervej 1, Stjær
8464 Galten

Medlemsskab

Årskontingent:
Enlige kr. 125,-
Ægtepar kr. 200,-
Unge under 18 år
og studerende kr.75,-
Giro:.....+1-923-8417
Netbank: Handelsbanken 7625 1359220

Redaktion

Anders Peder Ryttersgaard Rønn, Søren Stidsen,
Vibe Hellmund og Ellen Højlund Wibe (redaktør)

Grafisk design: Graphic Care
Tryk: Øko-Tryk
Oplag: 2.000 stk.
ISSN: 1902-4967

Sekretariatet

Landssekretær
Ellen Højlund Wibe
Cedervej 1, Stjær,
8464 Galten
Tlf. 47 52 44 84
jegvilleve@rettentilliv.dk



Abortlinien

Abortliniekoordinator
Anne-Mette Amorsen
Sct. Jørgens Bakke 4
7500 Holstebro
Tlf. 91 89 04 83
koordinator@abortlinien.dk



Kommunikation/web

Kommunikationssekretær
Kerstin Hoffmann
Ørslevklostervej 76
7840 Højslev
Tlf. 97 52 04 94
web@rettentilliv.dk



Økonomi

Regnskabsfører
Bodil Kousgaard Fomsgaard
Oldagerparken 32
6900 Skjern
Tlf. 97 35 44 43
bodilfomsgaard@gmail.com



Bestyrelse

Formand: Per Damgaard Pedersen,
sognepræst, tlf. 24 40 48 28
Næstformand: Anders Peder Ryttersgaard Rønn,
lærer, tlf. 26 36 98 20
Ove Nielsen, plejehjemsleder, tlf. 97 35 21 66
Hanne Kjærgård Rønn, jordemoderstuderende, tlf. 60 46 78 28
Karina Borch Andersen, socialrådgiver, tlf. 22 25 84 59
Jens Vindum, økonomichef, tlf. 61 33 83 92
Jakob Carl Christensen, efterskoleforstander, tlf. 30 13 17 14



Valgkamp - ikke kun for politikere

Det er ikke kun statsministeren, der har en valgknap. Det har vi også!

Slagplanen er klar. Den er hemmelig. Den er gennemtænkt, og den er detaljeret. Mange frivillige står på spring.

Endnu en gang vil Retten til Liv få rollen som den lille dreng i "Kejserens nye klæder", der peger på elefanten i rummet - det store skrumlede bæst, som alle kan se, men ingen taler om, og som tramper rundt i vores etiske porcelænsbutik og knuser menneskers liv.

Kampagnen går ud på, at vi taler på vegne af de ufødte og siger: Stem for li-

vet! Budskabet er klart og tydeligt. Måden, det bliver sagt på, er pæn og ordentlig. Vi håber, det giver genlyd både hos medier og menigmand.

Jeg vil gerne spørge, om du vil være med? For jeg tror, at vi alle kan gøre noget, der rykker!

Politikere er altid glade for kontakt med deres bagland. Ja, faktisk har de generelt et problem med at finde ud af, om de nu også har føling med vælgerne. Derfor kan en lille mand som du og jeg gøre et stort indtryk. En telefonopringning eller en mail kan flytte noget: Jeg

overvejer at stemme på dig, men jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad du tænker om abort. Synes du ikke, det er et problem? Mere end 15.000 årligt? Hvad har du til hensigt at gøre ved det, hvis du bliver valgt?

Henvend dig til en politiker eller tre. Jeg er sikker på, at de vil blive glade for det. Også selv om emnet ikke er det enkles-te. Gerne allerede nu, før valgkampen for alvor ruller, og de får rygende travlt.

Jeg tror, du kan gøre en forskel!

*Per Damgaard Pedersen
Formand for Retten til Liv*

Nyt fra kassereren

Hjertelig TAK til alle vore medlemmer for jeres trofaste, økonomiske opbakning til arbejdet for det ufødte barn! Sidste regnskabsårs budgetterede underskud blev ved seneste årsopgørelse vendt til et overskud på ca. 77.000 kr., meget opmuntrende og glædeligt! Årsregnskabet for 2015 er tilgængeligt på vores hjemmeside.

Som man kan læse på side 4, er der stadig brug for økonomisk opbakning til vores nye tiltag for at få sat abort på danskernes dagsorden.

En lille, men vigtig påmindelse: **en del medlemmer har endnu ikke betalt kontingent** for 2015. Det har stor betydning for vores arbejde, at alle medlemmer husker at indbetale deres kontingent. Derfor opfordrer vi til, at **betalingen tilmeldes PBS**. Se nærmere information på vores hjemmeside eller kontakt kassereren.

Bodil Fomsgaard, kasserer



UNG OG RFL

v. Jakob Sulkjær

Aftenen før årsmødet i Retten til Liv, den 14. marts, var der arrangeret en ungdomsaften med det primære formål: At samle nogle unge mennesker til information, snak og bøn angående fri abort i Danmark. Personligt har jeg ikke selv engageret mig meget i Retten til Livs arbejde mod fri abort, så jeg kom til denne aften med et ønske om at få en masse information omkring dette tabuemne. Og det fik jeg. Endda mere til!

Da vi ankom til missionshuset Elim i Holstebro, blev vi budt på skøn aftenmad! Efter gode snakke ved bordene og allerede nye bekendtskaber, startede aftenen "rigtigt" for os godt og vel 20 unge mennesker, som var mødt op. Aftenen var delt op i 3 afdelinger.

I den første afdeling fortalte Søren Rønn lidt om Retten til Livs arbejde + Bibelens syn på livet, og Hanne Rønn fortalte om abort ud fra en jordemoders synsvinkel. Det var en spændende introduktion!

Til anden afdeling havde vi besøg af Dorte (35 år) og Freja (19 år), som begge er blevet mødre i en ung alder. De fortalte deres historier, og på den måde kom man rundt om abortproblematikken med helt andre briller på. Det var rigtig givende



"Jeg gik fra at føle mig magtesløs i bøn til Gud om, at dette vanvid måtte stoppe, til at sætte mig over og se en animeret film omkring fosterets udvikling i moderens mave, og hvor jeg bare ikke kunne lade være med at storsmile over, hvor vidunderligt livet er!"

og noget, som vi kunne bruge, da vi i grupper skulle snakke om nogle mulige abortscenarier med tanke på at udruste hinanden til debatter med andre.

Vi sluttede det officielle program af med tredje afdeling, som bestod af lovsang og bønnestationer. Det var det, som satte det største præg på mig. Jeg gik fra at føle mig magtesløs i bøn til Gud om, at dette vanvid måtte stoppe, til at sætte mig over og se en animeret film omkring fosterets udvikling i moderens mave, og hvor jeg bare ikke kunne lade være med at storsmile over, hvor vidunderligt livet er! Det var en meget underlig oplevelse, som for mig står tilbage som et vidnesbyrd om, hvor kontrastfyldt abortdebatten er, og hvor stort behovet for forbøn er!

Jeg ser tilbage på denne aften som en god og hyggelig aften, der gav mig utroligt meget: Ny viden, bekræftet gammel viden, nye venner, nyt gå-på mod og mere fra samme skuffe! Det er en aften, som jeg håber, bliver gentaget næste år. Og mon ikke du skal med?



Inspiration ved en af bønnestationerne



Der var fyldt godt op af unge og ældre, 120 da der var flest, da Retten til Livs årsmøde sædvanen tro blev indledt med sangen "Den blå anemone", skrevet af Kaj Munk, som tilbage i 1930'erne flittigt brugte "ordets magt" til at tale imod de kræfter, der allerede dengang arbejdede for fri abort.

Arbejdsberetningerne lørdag formiddag fra de ansatte samt formandsberetningen afspejlede, at der også i indeværende arbejdsår er lagt mange kræfter og timer i at kæmpe for en holdningsændring, så vi kan genskabe et abortfrit samfund - men også være der for dem, der sidder tilbage med sår på sjælen efter en abort. Der var en god spørgelyst efter arbejdsberetningerne.

Formandens og landssekretærens beretning kan læses på hjemmesiden, ligesom der også findes lydfiler fra eftermiddagens foredrag samt oplæg og debat.

Dagen blev rundet af i det smukke kirkerum i Nørrelandskirken med en forbønsgudstjeneste.

-ehw

Nogle deltagere blev spurgt om, hvad der var den vigtigste pointe, de tog med sig fra dagen:

"For mig personligt er det at turde tale abortsagen noget mere. Kristendemokraterne skal være mere synlige med deres argumenter for et samfund uden fri abort, og det må jeg tage med mig personligt: at jeg tør stå ved sagen og sige, hvad jeg tror på, og hvad der ville være godt."

Marie fra Holstebro, 57 år, med for 4. gang

"Der er en dejlig ny, spirende generation, der er ved at vokse frem. Og så bliver der større og større forståelse, der spredt sig i forskellige samfundsgrupper. Jeg tror, at vi vil se flere og flere mennesker rundt omkring i de forskellige græsrodsbevægelser og foreningsarbejde blive mere og mere aktive. For på et tidspunkt må det gå op for folk, at det ikke duer at fortsætte med det her."

Karlo fra Herning, 53 år, med for 2. gang

"At der er liv lige fra begyndelsen, og det har kæmpe værdi. Det er det, der er allervigtigst, og det er derfor man kæmper mod abort, at vi kæmper for liv. Og det er det, jeg tager med: vi kæmper for liv - vi er ikke en protestorganisation."

Louise fra Holstebro, 18 år, med for 1. gang.

-vh



ET SAMFUND UDEN FRI ABORT

- udfordringer og visioner

Historiker Lau Sander Esbensen's foredrag på Retten til Livs årsmøde

■ *Referat v. Randi Aillaud, lærer og Abortlinierådgiver*

Menneskesynet som det afgørende

Det er menneskesynet, der er kernen i aborthistorien. Fra 1920-70 sker ændringen i vores abortsyn, som indebærer en forskydning i vores menneskesyn. Indførelsen af fri abort er en etisk forandring i vores samfund.

Når en kvinde bliver gravid, har et liv givet sig til kende. Det rummer noget helligt og ukrænkeligt at stå op for det nye liv, fordi det har en iboende værdighed.

Livet er fundamentalt et gode. Det er dette udsagn, der har forrang; resten - ønsket om at livet også skal være godt - kommer efter dette. Det er her, der skal sættes ind, hvis vi vil ændre synet på abort.

Vandringen mod abort er derimod en afvisning af, at livet fundamentalt er et gode.

Vejen frem mod legal abort i 1930'erne

Straffeloven af 1930 § 242 gav fosterdrab op til 2 års fængsel. Men sideløbende med abortforbuddet findes en accept af abort i tilfælde af nødværge, dvs. hvis kvindens liv er i fare.

Fra 1920 og frem mod 1930 begynder man at problematisere aborten ud fra det moderne menneskes krav om tåleligere livsvilkår og plads til livsudfoldelse. Bevægelsen hen imod abort opstår: Vi vil selv bestemme i forhold børn og graviditet. Der er en voksende samfundsmæssig accept af kravene.

Derfor nedsættes der i 1932 en Svangerskabskommission, som i 1936 anbefaler abort lovliggjort i et eller andet omfang. Samtidig understreges det klart, at livet begynder ved undfangelsen.

Konkret lød kommissionens lovforslag til abort i følgende tilfælde:

1. Ved medicinsk indikation (fare for kvindens liv)
2. Ved eugenisk indikation (racehygiejniske hensyn; en tankegang som var stærkt oppe i tiden)
3. Ved etisk indikation (hvis kvinden var blevet gravid efter en forbrydelse)
4. Ved social indikation (for at afværge menneskelig ulykke og elendighed)

Med lovforslaget har man brudt med tanken bag abortforbud. Livsvilkårene er vigtigere end eksistensen af liv.

K. K. Steincke, socialdemokratisk justitsminister i 1930'erne anerkender ikke den sidste indikation for abort, den sociale, og laver sit eget lovforslag, hvor kun de 3 første punkter er med. Men den første indikation udvides med begrebet "alvorlig fare", et forhold som kan tolkes med en skjult social indikation - og blev det. En åbning i loven var skabt.

Mødrehjælpen som forvaltere af abortloven

Mødrehjælpen, med Vera Skals i spidsen, blev sat i verden for at hjælpe kvinder og til at administrere svangerskabsloven. Abort blev bevilget efter Mødrehjælpens anbefaling. "Belastningsneurose" blev anvendt som diagnose og tolket medicinsk og blev brugt som indikation for abort. På den måde blev livsvilkårenes betydning indarbejdet i vores abortpraksis.



Ketty Dahl introducerer
Lau Sander Esbensen.

Fri abort - succes eller fiasko?

Blev den fri abort en succes? 'Ja', siger de fleste. 'Fri abort reducerede aborttallet', hævdes det - men der skete det stik modsatte. 'Fri abort var et opgør med farlige illegale aborter' - også en påstand, som grundige undersøgelser gør op med: de illegale aborter var ikke farligere end de legale. Myten om abort som en succes er imidlertid sejlivet: fri abort anses som en værdsættelse af individualiteten, nødvendig for den enkeltes selvrealisering.

Men aborten er en afvisning af, at livet fundamentalt er et gode, at det individuelle liv har værdi i sig selv. Dermed modsiger og undergraver den det grundlag, den hævder at være en støtte til: det enkelte menneskes ret til selvudfoldelse. Den bringer os længere væk fra os selv. Abort er med andre ord en fiasko.

Abortens indflydelse på vores livsholdning

Vi formes af vores livsholdning. Den livsholdning, aborten er en kilde til, vil kunne aflæses på samfundsstemningen. Udtrykt i hverdagspsykologiske termer ses abortens nutidige aftryk i følgende udsagn:

1. Jeg er ikke uden videre noget værd.
2. Du er ikke uden videre noget værd.
3. Livet har ikke i sig selv nogen mening eller værdi.

'Jeg er ikke uden videre noget værd' ses i præstationskulturen eller 'X-faktor-kulturen'. Værdien og anerkendelsen skal hentes udefra. Man skal have en ydre nytteværdi som menneske - som erstatning for ens manglende indre værdi. Det samme kan aflæses i krops- og sundhedskulturen.

'Du er ikke uden videre noget værd' ser vi i den så-

"aborten er en afvisning af, at livet fundamentalt er et gode, at det individuelle liv har værdi i sig selv. Dermed modsiger og undergraver den det grundlag, den hævder at være en støtte til: det enkelte menneskes ret til selvudfoldelse"

kaldte selvguddommeliggørelseskultur, bl.a. med designerbørn og i institutionskulturen, hvor en nedsat fornemmelse af, at barnet er her i sin egen ret, får os til i alt for høj grad at 'deponere' dem i det offentlige.

Hvis *livet i sig selv ikke har nogen mening eller værdi*, kan man ligeså godt gøre nydelse til den højeste mening i den hedonistiske livsform (præget af sanselig nydelse af "livets goder", red.). En anden variant er, at man bukker under i den angst- og depressionsepide mi, som hærger.

Abort - et fejlslagent projekt

Aborten er med til at skabe en livsform, som påvirker os i en retning, vi ikke blomstrer ved; den er usund for os. Der findes også andre kilder til det negative i tilværelsen, men aborten er en af de vigtige kilder. Bevægelsen frem mod fri abort har haft meget større konsekvenser for os, end vi tror. Stemningsændringen, der kommer fra aborten, gør, at vi oplever livet i verden på en ringere måde end ellers. Vores menneskesyn er blevet forfladiget; livet er blevet sværere.

Abort er et totalt fejlslagent projekt.

Debat med forskellige holdninger

■ Af Vibe Hellmund, læge



I forlængelse af foredraget var der to oplæg og efterfølgende debat. Først lagde sygeplejerske Birthe Nyrup Dahl ud og tog udgangspunkt i personlige oplevelser.

Kvindens adel

Da jeg selv blev scannet med mit første barn, havde jeg fornemmelsen af, at det faktisk var noget, jeg gjorde for samfundets skyld. Det var en meget negativ tilgang, og det er næsten sådan, at de første tre måneder af graviditeten er testmåned, hvor man ikke tør knytte bånd til sit barn. Det abortfri samfund giver kvinden sin adel tilbage. Det bliver naturligt i det abortfri samfund, at forældre får hjælp til svære børn, og ingen får automatisk blikket: "Du skulle have været en abort".



Menneskeværd

Da jeg for nylig fik lavet min første mammografi, følte jeg mig meget usikker, og det var vigtigt for mig at se tjekket ud for at få den bedste behandling. Det lave menneskeværd, som den fri abort tildeler os, giver os ulige værdi og dermed lavt selvværd. Vi bliver ofre for vores egen præstations- og produktionskultur. I det abortfri samfund er alle lige meget værd, og man bliver ikke målt på, hvad man producerer.



Værdighed

Jeg har været med en studieveninde på ferie sammen med hendes voksne datter med Downs syndrom. Hun demonstrerede den spontane, frie glæde ved livet ved at ville ind i alle kirker og begejstres over dem. Et abortfrit samfund vil være mere broget. Folk med handicaps og kroniske sygdomme vil opleve mindre diskrimination og en ny værdighed.

Rummelighed

For nylig så jeg en gruppe af alkoholkere på deres stamparkeringsplads. En af dem, en kvinde, skulle tisse, så hun satte sig på hug i græsset. Og rundt omkring hende skærmede hendes venner hende nænsomt mod nøgenhed, så hun kunne tisse i ro. Et abortfrit samfund vil gøre os mere åbne og rummelige.

Den næste oplægsholder var Egon Jakobsen, næstformand for Kristen-demokraterne (KD). Han trådte til i stedet for Stig Grenow, som blev forhindret. Han talte om vejen hen til det abortfri samfund.

Vejen

Mit spørgsmål er følgende: hvordan skal vi nå hen til det abortfri samfund? Det er KD's mål at afskaffe loven om den fri abort. I 1984 fik vi oprettet Etisk

Mange tog ordet i den efterfølgende debat.

om vejen til en abortfrit samfund

Råd, og det blev skrevet ind, at "livet tager sin begyndelse ved undfangelsen. I 2004 faldt det desværre ud til fordel for en mere diffus formulering. KD stemte ikke for den beslutning.

Fri fødsel

Vi har nu haft loven om den fri abort i over 40 år, og den har kostet dyrt. Vi mærker det alle sammen. Nu er det på tide at få indført loven om fri fødsel. Vi har for få fødsler og for mange aborter.

Abortrådgivning

Derfor vil vi gerne indføre obligatorisk rådgivning ved enhver henvendelse om abort. Der er nu et frivilligt tilbud om oplysning. Ved ethvert andet indgreb bruger kirurgen god tid til at forklare. For eksempel da jeg fik foretaget en kikkertoperation i knæet, talte jeg med kirurgen en halv time, selv om indgrebet faktisk tog kortere tid. Men ved en abort får man kun sparsom rådgivning. Den obligatoriske rådgivning er det, vi kalder for 'den tyske model'.

Gravid under uddannelse

Vores uddannelsessystem skal også indrettes på en måde, så kvinder kan gennemføre både graviditet og uddannelse. Nu siger man, at en pige fik barn på trods af, hvad socialsystemet sagde. Vi skal hjælpe dem med at få tag over hovedet og gennemføre deres uddannelse.

Den efterfølgende debat var livlig og handlede især om, hvordan vi når hen til det abortfrie samfund. Der var flere, der opponerede mod den tyske model, fordi den repræsenterer et andet menneskesyn, og fordi den indirekte støtter kvindens valg, også til abort. Der blev svaret, at det med den model vil være muligt at redde omkring 6.000 menneskeliv om året, og at det kan fungere som et skridt på vejen, så længe man er bevidst om endemålet og kommunikerer det tydeligt.

Klar udmelding

Der var et ønske fra flere sider om, at KD melder holdningen til abortspørgsmålet mere klart ud. Især fordi KD nu arbejder for den tyske model. Flere nævnte også, at vi skal huske, at vi arbejder for den samme sag, så vi må bakke op om hinanden, og den politiske agenda er også et spørgsmål om, hvad der er flertal for i Folketinget.

Holdningsændring

Der var således flere synspunkter repræsenteret, og det blev tydeligt, at selv om vi alle ser det samme endemål, så var der uenighed om vejen dertil og ikke mindst om, hvorvidt vi skal gå ind for den tyske model eller ej. Under alle omstændigheder kræves en holdningsændring i befolkningen, som vi alle kan være med til at skabe.



En grundbog - og grundig bog



Forfatter: Lau Sander Esbensen
Titel: "Thi Livet er stærkere end Loven ..."
Danmarks moderne aborthistorie
Syddansk Universitetsforlag
Udgivelsesår: 2014
Sider: 369

Pris 1 stk.: (~~350,00~~) 280,00 DKK

Hvorfor holdt det danske samfund op med at beskytte livet fra undfangelsen? Dette spørgsmål har historiker Lau Sander Esbensen sat sig for at besvare i bogen

"Thi Livet er stærkere end Loven..." om Danmarks moderne aborthistorie.

■ *v. kommunikationssekretær*
 Kerstin Hoffmann

Lad det være sagt med det samme: dette er en bog med et ærinde. Som det bliver sagt i indledningen: "Det forhold, at abort-situationen om nogen er der, hvor vores principielle opfattelse af livet afgøres, gør den til et af den moderne verdens konstituerende øjeblikke". Aborthistorien handler om et samfund, der bevæger sig fra ét menneskesyn til et andet, og det er en historie, vi stadig påvirkes dybt af.

Historien har en række milepæle: de fire svangerskabslove (1939, 1956, 1970 og 1973). Men hvor vi ofte opfatter den sidste - indførelsen af fri abort i 1973 - som den mest skælsættende, er bogens budskab, at det er ved den første svangerskabslov, at det egentlige skred sker.

Op gennem 20'erne og 30'erne satte en mindre, men stadig mere synlig gruppe kvinder abortforbuddet under pres. Nogle fik en abortvenlig læge til at udføre aborten efter nødretsprincippet (fare for hendes liv), andre søgte det illegale marked eller udførte aborten selv. Anklager for fosterfordrivelse endte meget ofte med frifindelse, da kvinderne opnåede stor sympati ved de netop indførte nævningedomstole. Denne uorden var baggrunden for det politiske ønske om at lovgive og indramme aborten. Men projektet mislykkedes. En ny insisteren på den enkeltes ret til at skabe sin egen tilværelse havde sat sig igennem, og det bragte ubemærket et nyt menneskesyn med sig. Troen på, at livet har en absolut



- om abortsagen



Lau Sander Esbensens fremlagde ved Retten til Livs årsmøde hovedsynspunkterne i sin bog

Citat fra bogen:

"Da aborten er båret af en idé om, at man aldrig kan være god nok i sig selv, men kun kan være det i kraft af noget andet, må den et eller andet sted brænde en tvivl på ens egen eksistensberettigelse ind i bevidstheden på de kvinder og mænd, der vælger den."

værdi, blev fortrængt af en ny tanke om, at livets værdi afhænger af den kvalitet, det konkrete liv har.

En af denne bogs store styrker er den meget nuancerede og grundige analyse af netop denne problematik: det moderne menneske og det menneskesyn, det bragte med sig. Hvis vi i dag skal gøre os håb om at nå vore medmennesker med budskabet om, at livet har værdi i sig selv, så giver det rigtig god mening at beskæftige sig med, hvorfor det moderne menneske forlod dette menneskesyn, og hvor ubevidst dette skete.

Derudover er bogen fuld af spændende informationer og analyser. Der er aflivningen af myten om de illegale aborters

farlighed. Allerede i 30'erne konstaterede man, at de illegale aborter ikke var farligere end de legale. Alligevel har denne myte fået lov til at spille en afgørende politisk rolle helt op til i dag. Der er også den overraskende konstatering, at de relativt mange illegale abort i efterkrigstiden var en løsning, der blev brugt af de kompetente og velbegerede og fungerede som "et værn mod det uvelkomne anslag fra en uventet graviditet." De virkelig nødlidende og svagt stillede søgte Mødrehjælpen - for at få hjælp til at gennemføre graviditeten, ikke for at få abort. Der er også den interessante analyse af, hvordan enhver liberalisering af abortloven igangsatte en betydelig vækst

i antallet af aborter. Lovgivningens blåstempling skabte et markant øget abort-behov.

Bogen afrundes med en udfordring. Hvad gør aborten ved vores samfund? Hvad gør den ved det enkelte menneske? Hvad sker der, når man grundlæggende må tage forbehold over for sin egen eksistens? Forfatteren konkluderer, at selv virkeliggørelsen, som var målet for den aborthistoriske bevægelse, mislykkedes. "Den ide om liv, der er medfortalt i aborten, passer simpelthen ikke til sådan, som vi inderst inde gerne vil leve."

Dette er en grundbog for enhver, der beskæftiger sig med abortsagen. Køb den og læs den!!

Dårlige argumenter - fra vores side



■ *Agnethe Maltha Winther, studerende på The Amnimation Workshop*

Vi snakker tit om dårlige argumenter for abort. Vi øver os i at afsløre argumentationsfejl og ulogiske konklusioner hos vores modpart. Kun på den måde kan vi komme nærmere til sagens kerne og måske rykke folks holdning. Men lad os for en gangs skyld vende det kritiske blik mod os selv og vores egne argumenter. Jeg vil tage fat i en gruppe af argumenter, jeg har hørt abortmodstandere bruge og give mit bud på om, eller hvordan vi bør bruge dem.

Argument der henviser til fosterets funktionalitet/egenskaber

Ex: "Fosterets hjerte slår efter kun 22 dage"

Derfor skal du passe på:

Den anskuelse, som vores modstand mod abort bygger på, er, at menneskers værdi er iboende og ukrænkelig. Vores modpart derimod forsvare ofte den frie abort ved at henvise til fosterets begrænsede funktionalitet som grundlag for ikke at tillægge det menneskelig værdi. "Et foster kan ikke tænke" er et typisk eksempel. Uanset om deres påstand er korrekt eller ej, så afslører den et menneskesyn, som vi må tage afstand fra, nemlig at menneskets værdi afhænger af de funktioner og egenskaber, det har.

Så hvis vi i en debat siger: "Fosterets hjerte slår efter kun 22 dage, så du kan nok forstå, at vi ikke bare sådan kan slå det ihjel", så går vi i virkeligheden ind på vores modparts præmisser. Det kommer til at lyde, som om vi synes, fosteret har værdi i kraft af, at dets hjerte slår, eller at det kan føle smerte, eller at det har fingernegle etc. Og så kan vi meget hurtigt komme til at lyde selvmodsigende. Vi mener jo netop ikke, at hjerateslag er det, der giver menneskelig værdi, men

at enhver helt fra undfangelsen er et menneske med værdi og rettigheder.

Hvad du kan bruge det til:

Når det er sagt, så synes jeg bestemt ikke, at vi aldrig skal snakke om fosterets udvikling og egenskaber. Vi skal bare være klar over, at det ikke er afgørende for fosterets værdi, og derfor ikke en hjørnesteen i vores argumentation.

Mange mennesker bruger ord som "slimklat" eller "celleklump" om fostre for at dehumanisere dem og på den måde forsvare kvinders "ret" til at få dem fjernet. Dette tyder jo i virkeligheden på en vis moralfølelse hos disse mennesker; de ved godt, det er forkert at slå små mennesker ihjel, så for at retfærdiggøre abort må de bilde sig selv ind, at fosteret ikke er menneskeligt. I sådan en situation ville jeg begynde at snakke om fosterets udvikling og måske vise billeder, fordi det kan bruges til at nedbryde den barriere af usande forestillinger, som nogle mennesker sætter op, når det handler om abort.

Men jeg vil altid følge op med at snakke om iboende værdi og argumentere for, hvorfor fosteret, selv før det udvikler nogen egenskaber, har fuld menneskelig værdi.

Alle mennesker, vi snakker med, er forskellige. Derfor er vores vigtigste opgave, når vi indgår i en dialog om abort, at lytte til det menneske, vi snakker med, og prøve at forstå hvor han/hun kommer fra i livet. Sådan når vi bedre ind til folk med vores argumenter, og sådan viser vi folk respekt og kærlighed. Den, vi snakker med, er ikke en modstander, vi skal vinde over, men et værdifuldt menneske, som vi ønsker at finde sandheden sammen med.

Aktionsudvalget sætter abort på danskernes dagsorden

■ Elin Donskov, arkitekt. Aktionsudvalget

Folketingskandidaterne udfordres af abortspørgsmålet

Retten til Livs aktionsudvalg har som sin opgave og fornemste ambition at producere en lind strøm af indspark i den danske debat og være med til at præge holdningsdannelsen i Danmark. Vi vil gerne respondere på tidens aktuelle temaer omkring abort og vække den almindelige bevidsthed om problemet hos enhver dansker - ikke mindst vore politiske beslutningstagere.

Aktuelt ruster vi os til det kommende folketingsvalg. Alle kandidater til Folketinget er blevet kontaktet med en opfordring til at svare på 3 spørgsmål vedrørende deres holdning til abortspørgsmålet, således at vi vælgere kan gå ind og se, hvilken holdning hver enkelt politiker har til netop dette. I skrivende stund har langt over 100 folketingskandidater svaret, og deres svar kan ses på den til lejligheden oprettede hjemmeside/blog: www.stemforlivet.dk

Se eksempler på spørgsmål og svar side 14 og 15.

Når valget udskrives, er vi klar til at give dette tiltag et ekstra boost. Hold jer parate til at deltage aktivt i debatten, når den opstår. Vi tror, det bliver et tema i valgkampen! Se også *Leder* side 3.



Mændene udfordres til at tage ansvar

En anden kampagne er også under udvikling, en kampagne, som rettes direkte mod mændene, da de er meget vigtige aktører i kvindernes såkaldte frie valg. Hvis nogen skulle være i tvivl om det, kan man gå ind på vores virtuelle mindelund, www.abortbarnet.dk, hvor sørgende kvinder bl.a. fortæller om det, der er gået forud for valget af abort.

Med en fornem, privat donation til formålet ser kampagnen ud til at kunne gennemføres, og der arbejdes på at skyde den i gang inden for nær fremtid.



Det koster

Generelt er det sådan, at mange af de gode ideers gennemslagskraft afhænger af, at vi har penge til at producere og lancere dem. Derfor vil vi gerne bede jer om velvilligt at spytte i kassen, når vi samler ind til konkrete projekter.

Det oplevede vi i udpræget grad ved Korsmarks-kampagnen, og det er vi rigtig taknemmelige for. Når vi løfter i flok, er det utroligt, hvad vi kan! Tak for engagement, støtte og ikke mindst forbøn.



Lyspunkter - og det modsatte

- i folketingskandidaters holdning til abort

På stemforlivet.dk (se mere side 13) har vi stillet partiernes folketingskandidater tre spørgsmål om abort:

- ❶ Mener du, at abort er et etisk problem?
- ❷ Vil du arbejde for at begrænse antallet af aborter?
- ❸ Vil du arbejde aktivt for et Danmark, der beskytter alle ufødtes ret til at leve?



Selvom mange kandidater ser abort som en etisk problemstilling, og en del også ønsker færre aborter, så er det rystende at se, hvor få kandidater der ønsker at beskytte de ufødte.

Skal antallet begrænses, er der bred enighed om, at det skal ske gennem bedre information om eksempelvis prævention. Det handler om at begrænse antallet af uønskede aborter.

Der er dog også enkelte lyspunkter blandt kandidaterne fra Dansk Folkeparti og De Konservative, og Kristendemokraterne som parti ønsker at sikre de ufødtes ret til livet.

Læs på modstående side et udpluk af typiske svar.

Du kan være med til at gøre stemforlivet.dk til et stærkt redskab i den kom-

mende valgkamp. Se om din favoritkandidat har svaret; hvis ikke, skriv da til vedkommende med en opfordring til at gøre det. Har din kandidat svaret, har du mulighed for at starte en spændende dialog med vedkommende om et emne, der optager dig.

Anne Sina, Socialdemokratiet:

- A**
- 1 **Ja** Der vil altid være etiske overvejelser og svære valg
 - 2 **Ja** ved at sikre at folk bruger prævention
 - 3 **Nej** Jeg vil arbejde aktivt for at beskytte kvinders ret til at bestemme over deres egen krop og dermed også retten til abort

John Bach Thygesen, Radikale Venstre:

- B**
- 1 **Ja** Det er en etisk diskussion, men ingen tvivl om at vi skal bevare retten til abort.
 - 2 **Ja** Ved at oplyse om prævention, men muligheden for abort skal være tilstede.
 - 3 **Nej** Alle ufødte ønskebørn skal have retten til et liv. Men er det ikke et ønskebarn kan man let ødelægge flere liv

Marie Louise Friderichsen, Konservative:

- C**
- 1 **Ja** Men jeg mener også at vi har overvejet konsekvenserne af det i DK
 - 2 **Nej** Kun hvis jeg får indtrykket af, at det bliver brugt uetisk
 - 3 **Ja** Den ufødtes ret må vejes op mod moderens ret.

Kristian Andersen, Kristendemokraterne

- K**
- 1 **Ja** Vi har med et menneske at gøre fra undfangelsen. Derfor er det fratagelse af liv når vi i Danmark udfører provokerede aborter.
 - 2 **Ja** Jeg så helst loven om fri abort afskaffet. Indtil det sker skal der rådgives og oplyses meget mere end tilfældet er i dag.
 - 3 **Ja**

Mette Hjermand Dencker, Dansk Folkeparti:

- O**
- 1 **Ja** Ja, med 16.000 aborter om året, vidner det om mange sjusker med prævention. Der skal vi være bedre til at oplyse.
 - 2 **Ja** Vi politikere skal ikke bestemme om folk må abort eller ej, men måske blive bedre til at oplyse om bortadoption som alternativ.
 - 3 **Nej** Jeg vil ikke modarbejde den fri abort, men synes sagtens vi med øget oplysning kunne mindske antallet af de mange provokerede aborter.

Kristian Pihl Lorentzen, Venstre:

- V**
- 1 **Ja** Jeg går generelt ind for fri abort. Men abort er et etisk problem, hvis det misbruges mange gange - nærmest som en slags udvidet prævention.
 - 2 **Ja** Det bør ikke være muligt at få fri abort et stort antal gange. Det er sløseri og personlig ansvarsforflygtigelse.
 - 3 **Nej** Jeg går ind for fri abort, men med begrænsning i antal, bortset fra svære sociale tilfælde.

Maria Temponeras, Enhedslisten:

- Ø**
- 1 **Nej** Et tidligt embryon er ikke et menneske...det er ikke engang liv.
 - 2 **Ja** gratis prævention og bedre seksualundervisning
 - 3 **Nej**



Abort i verden

■ v. Søren Stidsen, cand. theol.

En spektakulær retssag i USA om abort har i 2015 trukket overskrifter i udlandet

I begyndelsen af april måned blev den 33-årige Purvi Patel idømt 20 års fængsel. Hun aborterede i 24. uge af sin graviditet, og en domstol i Indiana vurderede, at Purvi Patel selv havde fremkaldt aborten ved at indtage abortfremkaldende midler. Dermed havde hun brudt Indianas lov mod selv at foretage fosterdrab. Abort er tilladt, men det skal foregå på en godkendt klinik. Derefter havde hun lagt barnet, som var levende efter fødslen, i en pose og lagt det i en affaldscontainer.

Sagen om Purvi Patel har sat sindene i kog i USA. Det skyldes to forhold.

For det første er der tvivl om, hvorvidt Patel faktisk selv fremkaldte aborten, eller om hun blot havde overvejet at gøre det.

For det andet blev Patel dømt for to forskellige ting. Hun blev både dømt for selve aborten, men også for ikke at have taget sig af sit barn. Det finder mange selvmodsiggende. Hun kan ikke både dømmes for abort og for ikke at tage sig af det levendefødte barn, mener man.

Alt i alt er det en kompliceret sag, som også har bragt spørgsmål om racediskrimination op, fordi Patel er af indisk herkomst.

Sagen i sig selv kan være interessant, men mere interessant er det, hvad sagen viser om abortkampen i USA og særligt i Indiana i disse år. Det er nemlig kun små fire år siden, en anden kvinde blev anklaget efter samme lov, fordi hendes mislykkede selvmordsforsøg kostede hendes ufødte barn livet. Den sag endte med en aftale, som betød, at kvinden erklærede sig skyldig mod ikke at skulle sidde i fængsel, ud over de halvandet år hun sad inden retssagen.



Purvi Patel blev idømt 20 års fængsel, fordi hun selv tog hånd om abortindgrebet og dræbte sit ufødte barn.

Tilsammen tegner sagerne et billede af en uforsonlig abortkamp, som føres med alle midler. Fronterne er trukket meget skarpt op, og oplevelsen kan somme tider være, at retfærdigheden er mindre vigtig end en sejr ved domstolene.

Derfor kan man nemt sidde tilbage med en noget blandet følelse. På den ene side er det godt at se, at prolife-bevægelserne har medvind på den anden side af Atlanten. De er aktive, og til trods for en magtfuld abortlobby og en regering, som aktivt støtter abortindustrien, har de held til at hævde det ufødte barns ret til livet.

På den anden side kan man frygte, at medmenneskeligheden kan lide under en abortkamp, hvor taberne er fattige indvandrerkvinder. Det er vigtigere at skabe en holdningsændring i befolkningen, så det ufødte barn respekteres, end at straffe nogle enkelte kvinder på de manges vegne. Når det kommer til stykket, er en ulovlig abort hverken mere eller mindre forkert end en lovlig.